

Gaan in afhankelijkheid **(preek ivm veertigdagenproject Thuis in Gods huis – week 5)**

---

*Liturgie zondagmorgen 25 september 2011
te Hardinxveld-Giessendam:*

Themalied couplet 1 t/m 5
Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God
Psalm 127:1,2
Lezing van Gods wet
Psalm 25:7
Gebed
Kindermoment
'De vijand wil ons graag verslaan'
Lezen: Psalm 27
Liedboek 284
Lezen: Zondag 52a HC
Verkondiging
Gezang 163
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Psalm 56:3,4
Zegen van God

Gemeente van Christus,

Vandaag beleven we de laatste zondag in dit kerkgebouw.
En dat 'beleven', dat zal voor ieder van ons heel verschillend zijn.

Met enige opwinding werd het vorige week in de afkondigingen gemeld:
vanaf 2 oktober vinden de kerkdiensten plaats in 'de bron'.
Logisch ook, want wat hebben we er lang naar toegeleefd:
een nieuw kerkgebouw,
met zoveel meer mogelijkheden dan nu.

En dit gebouw hier aan de Buitendams is ook wel echt uitgediend.
Enkele weken terug stond de vloer hier op de preekstoel al bol door vocht.
Vocht wat overal door de kerk steeds meer zichtbaar werd.
Om over de scheuren maar niet te spreken...

Maar de mededeling van vorige week zorgde niet alleen voor opwinding. Sommigen werden er ook wel wat emotioneel van.

Niet zozeer vanwege dit gebouw, als wel door alles wat hier is gebeurd.

Mooie dingen, moeilijke dingen,

in je persoonlijke leven, of ook je leven als kerk met elkaar...

Momenten die ons steeds weer terugbrachten bij de kern van de kerk:

'Leer ons gaan in afhankelijkheid'.

Dat maak ik ook graag tot thema voor de laatste preek die ik hier houd:

'Leer ons gaan in afhankelijkheid'.

Want dat is precies waar het in week 5 van Thuis in Gods huis over gaat.

Het onderwerp komende week is de geestelijke strijd.

En Zondag 52 leert ons dat dat een strijd is in diepe afhankelijkheid.

Niet: wij zullen goed ons best doen om dicht bij God te blijven.

Nee, precies het tegenovergestelde: wij redden het nog geen ogenblik!

Daarom vragen we aan God of Hij ons overeind houdt in deze strijd.

Anders zijn we volstrekt kansloos.

Is dat ook niet wat in dit kerkgebouw gebeden werd bij iedere doop?

"Geef dat dit kind ... krachtig tegen de zonde, de duivel en heel zijn rijk zal strijden en overwinnen."

Dat staat aan het begin van het leven van ons allemaal, hier in de kerk.

Help alstublieft, want anders houdt hij of zij het nooit vol!

En wanneer we vervolgens opgroeiden in de kerk,

en de feestelijke zondag brak aan dat we 'ja' zeiden tegen God...

Dan sprak steevast de predikant deze zegenbede over ons uit:

"De God van alle genade, Hij zal u na een korte tijd van lijden, volmaken, bevestigen, sterken en grondvesten..."

Oftewel: welkom in de strijd!

Nu je zo duidelijk voor God kiest, begint die strijd pas goed.

Maar leer dan net als wij allemaal gaan in afhankelijkheid.

Hetzelfde bij ieder avondmaal dat in dit gebouw is gevierd.
Dan hoorden we uit het formulier bijvoorbeeld deze woorden:
“Wij hebben dagelijks met de zwakheid van ons geloof
en de kwade begeerten van ons vlees te strijden...
en alleen door de genade van de heilige Geest willen we dat ook echt.”

In die geestelijke strijd zijn ook verliezen gevoeld, op allerlei manier.
Gemeenteleden die zich onttrokken.

Om wat voor reden dan ook.

In ieder geval konden we elkaar kennelijk niet vasthouden.

Wat voelde je je dan keer op keer klein, en onmachtig!

Zoals ook ieder sterven ons weer zó met de neus op de feiten drukte.

Wij zijn maar hele kleine en afhankelijke schepselen.

Ja, daar zetten we dan ook mee in, iedere kerkdienst opnieuw:

Onze hulp is in de Naam van de HEER!

In de geestelijke strijd bouwen we alleen op U, en gaan we in uw Naam.

‘De mooie oorlog’ – noemt ds Gunnink het dan, in het themaboek.

Nou, daar hik ik toch wel wat tegenaan, hoor...

Hoe mooi is dit, wat ik net even in grove lijnen voor u schets?

Mooi is het in ieder geval niet als we kijken naar onszelf.

Ook niet naar die anderhalve eeuw aan de Buitendams.

Met alle strijd die zich hier afspeelde,

om in alle omstandigheden van het leven dicht bij Hem te blijven.

Mooi is het alleen als we ons, opnieuw, richten op Zijn Naam.

Niet de kwetsbaarheid en zondigheid van ons,

maar de onnoemelijke grootheid en goedheid van Hem.

Vader in de hemel, leer ons inderdaad gaan in afhankelijkheid van U.

Ja, als je zó gaat, dan ga je inderdaad *goed!*

*

[1 – vers 1-3]

Als je gaat in afhankelijkheid, dan ga je goed.

Wat komt dat ook schitterend naar voren in Psalm 27.

Er is wel dreiging, maar David weet zijn leven veilig (vers 1).

En dat zou zo blijven, al woedde er een oorlog tegen hem (vers 3).

Immers: als God aan je kant staat,

waar zou je dan nog bang voor moeten zijn?

Dat klinkt makkelijker dan het is.

Er zullen maar mensen op je afkomen die je kwaad willen doen.

Wat zeg ik? Er kwámen mensen op David af
die het op zijn leven hadden gemunt.

Denk alleen maar aan koning Saul en zijn leger.

Die als leeuwen rusteloos op jacht waren om David levend te verslinden.

Wie zou dan *niet* bang zijn?

Onze strijd vandáág is niet gericht tegen mensen. (Ef.6:12)

Maar dat maakt het alleen maar erger, als je er goed over nadenkt.

Duistere krachten hebben het op ons leven gemunt.

Je ziet ze niet, maar ze zijn er dus wel.

Maakt juist dat ongrijpbare je als christen niet bang?

Hier heb je geen enkele controle over.

Het is niet zo dat je bepaalde dingen niet moet doen,
dat je op bepaalde plekken niet moet komen,
dat je naar bepaalde programma's niet moet kijken...
en dan ben je veilig.

Want de duivel heeft het gemunt op je hart.

En dat hart, dat heb je altijd bij je.

Zelfs als je de Bijbel leest,

zelfs al ga je twee keer per zondag naar de kerk.

De duivel rust niet vóór hij je hart heeft losgeweekt van je HEER.

En dan toch, ook al woedt deze onzichtbare oorlog tegen mij,
nog mag ik me veilig weten.

Hoe kan dat ooit?

Dat ontdek je bij David, die deze psalm begint met een belijdenis:

“De HEER is mijn licht, mijn behoud.”

Dat is zijn wapen in de strijd. Dat hij dát gelooft.

Dat zijn hart gericht is op zijn HEER.

Zoals de oude profeet Samuël al te horen kreeg van God,
toen hij de broers van David één voor één bekeek, ivm het koningschap:

“Kijk nou niet zo naar de buitenkant,

of –ie een beetje sterk is, en zijn mannetje al dan niet kan staan.

Waar je op moet letten, dat is zijn hart!” (1 Samuël 16:7)

Ja, als dáár de strijd door de duivel om wordt gevoerd,

is het zaak dat je vóór alles zuinig bent op je hart.

Wie is de HEER voor jou?

Hij is licht, zegt de Bijbel.

En in Hem is er geen spoortje duisternis. (1 Joh.1)

Prachtig. Maar is Hij ook *jouw* licht?

Er is geen andere naam aan de mensen gegeven,

waardoor wij moeten behouden worden. (Hand.4:12, vert. NGB-51)

Helemaal waar. Maar is Hij dan ook *jouw* behoud?

Oftewel: wie woont er in je hart?

Jijzelf? Sta jij in het centrum van je leven?

Of weet je je inderdaad zwak?

Zó zwak zelfs dat je het tegenover de vijand geen ogenblik redt.

En haal je je hart dus alleen op aan de HEER.

Zoek je met alles wat in je is de verbinding met Hem.

*

[2 – vers 4-6]

Ja, zoek met alles wat in je is de verbinding met Hem.

Want ook mét deze geloofswetenschap in je hart:

de HEER is mijn licht, mijn behoud –

vliegt de angst je zomaar naar de keel,

en staar je je blind op datgene wat je bedreigt.

Het is een wijsheid die de wereld ook kent:

alles wat je aandacht geeft, groeit.

Zolang je dus blijft kijken naar bijv. concrete moeite die je meemaakt, wordt die moeite, ook al wil je het niet, al maar groter voor je.

En ook al weet je dat God met je is,

in de praktijk ben jij het toch zelf die worstelt om overeind te blijven.

Temeer wanneer je je knieën inmiddels kapot gebeden hebt om hulp.

Maar je merkt er bar weinig van dat God helpt.

Leer dan van David om van de moeite af te kijken naar God.

Immers, het enige wat hij verlangt is niet zozeer dat de HERE hem helpt

- ook dan blijft je blik namelijk nog steeds gericht op de moeite! –

maar dat hij zó thuis mag zijn in Gods huis dat hij a.h.w. Hém ziet.

Ik ben van mijzelf zó ontzettend zwak...

Maar kijk nou eens, wat is mijn God toch onnoemelijk sterk!

Ja, wat ongelooflijk bijzonder, zijn liefde ook voor mij!

En ook hier geldt: wat je aandacht geeft groeit.

Want terwijl David zich zo focust op Hem,

en niets liever meer wil dan Zijn liefde te zien,

gaat er een wereld voor hem open, vers 5:

“Hij laat mij schuilen onder zijn dak op de dag van het kwaad,

hij verbergt mij veilig in zijn tent, hij tilt mij hoog op een rots.”

En dáárom groeit David ook zelf, en kijkt hij uit bóven wat hem bedreigt.

Is dat ook niet wat we al die jaren zochten in dit gebouw?
Wat voor David de tempel was,
bracht óns steeds weer samen hier aan de Buitendams.
Niet vanwege deze plek, alsof dit gebouw heilig zou zijn.
Maar wel omdat deze plek anderhalve eeuw mocht dienen
om als gemeente samen ons te richten op onze HEER.
En in alle moeite en strijd even weer op adem te komen bij Hem.
Juist ook door samen a.h.w. te kijken naar Hem.
Hij wilde zichzelf keer op keer aan ons laten zien in Zijn Woord.
En ons Zijn zegen meegeven met het oog op ons leven.

Steeds meer mogen we echter ook ontdekken,
en afgelopen seizoen in 't bijzonder,
dat deze eredienst er één is van elke dag.
24 uur per dag, 7 dagen in de week mogen we thuiskomen bij God,
om de liefde van de HEER te aanschouwen.
Ja, juist in het weerbarstige leven van alledag is dit ene zo nodig:
Hem te ontmoeten, naar Hem omhoog te kijken,
de liefde in Zijn ogen te zien,
zodat Hij almaar groter voor mij wordt,
en ik niet langer in de ban ben van alle moeite en strijd van mijn leven.
Dicht bij Hem wil ik namelijk niets liever dan mijn leven offeren aan Hem.
En als vanzelf verliezen zonde en aanvechting hun grip op mij.
Verbittering maakt plaats voor verbetering...
En Gods volmaakte liefde drijft de angst uit mijn leven weg. (1 Joh.4:18)

*

[3 – vers 7-10]

Gods volmaakte liefde drijft de angst uit mijn leven weg.
Ja, want angst blijkt in de geestelijke strijd het grootste probleem.
Wat zijn alle mooie woorden in de kerk als 't er op aankomt nog waard?

Ineens zie je, in het hart van Psalm 27, David weer heel klein worden.

Vers 7: "Hoor mij, HEER, als ik tot u roep,
wees genadig en antwoord mij."

Echt, mijn hart beaamt dat ik het moet zoeken bij U.

Maar U wijst mij toch niet af, hè?

Ja, niet voor niets vormt dit *het hart* van deze psalm.

Naar buiten toe hoeft men dat echt niet aan hem te zien.

Sterker nog: tegenover zijn vijanden weet David zich wérkelijk veilig.

En heft zijn hoofd zich zelfs fier op boven hen.

Maar alles staat of valt, zo beseft hij, met de positie van God.

Als God vóór mij is, ja wie zal dan tegen mij zijn?

Maar dat is dan toch wel écht zo, hè?

HEER, ik stel het me toch niet mooier voor dan het is!?

Want als Ú zich voor mij verbergt, ja berg je dan maar...

Zie je, gemeente, hoe hier echt alles mee staat of valt?

Natuurlijk, het is belangrijk dat je je hart richt op je HEER.

Dat je God niet maar *kent* als hét licht, maar Hem *zoekt* als jóuw licht.

"Mijn hart zegt u na: 'Zoek mijn nabijheid!'

Uw nabijheid, HEER, wil ik zoeken..."

Maar wat nou als het allemaal niet waar is?

Wat nou als je het allemaal veel mooier hebt voorgesteld dan het is?

God, dat is Iemand die niet met zich spotten laat.

En wat denk je wel niet, dat jij zomaar als een kind bij Hem komen mag?

Zorg nu eerst maar eens dat je je leven op orde krijgt!

Al dat gepraat over genade, het stelt het allemaal veel te makkelijk voor.

Kijk, maar als dat zo is –

wee mij, want dan heb ik Gods woord niet verkondigd,

maar alleen maar mensen naar de mond gepraat!

Als Gods genade niet het ene is wat er echt toe doet,

wee ons allemaal die daar ons hart aan op hebben gehaald,
en steeds meer ons leven op hebben gebouwd!

Ja, is dát ook niet de reden waarom we soms moeite hebben
met hoe het vandaag toegaat in de kerk,
en wat er gezegd wordt, en vooral *niet* gezegd wordt, in de preek?
Dit is te mooi om waar te zijn.
Straks geef ik me er aan gewonnen,
en dan blijkt dat het niet klopt,
en dat God ons afwijst in zijn toorn.

Heel begrijpelijk, deze angst, want Gods toorn is een realiteit.
David houdt er niet voor niets rekening mee.
Maar juist daarom bidt hij in vers 7 ook om genade.
Hij beseft: alleen door genade kan ik naar God toegaan,
niet door rechtvaardige daden...!
Zondag 52: wij zijn van onszelf zó zwak,
als het daar van afhing kwamen we er nooit.
En toch zegt God: zoek mijn nabijheid...

Kennelijk is het toch mogelijk.
Kennelijk maakt Hij het zélf mogelijk: God, mijn behoud (slot van vers 9).
Ja, want er is geen andere naam gegeven in de hemel of op aarde.
We redden het alleen door Hem.
Niet door rechtvaardige daden, maar door het bloed van het Lam!
Hoe vaak zou het niet geklonken hebben in dit gebouw?
"Hij werd door God verlaten,
opdat wij nooit meer door Hem verlaten zouden worden."
En we hebben het niet voor niets gevierd, keer op keer, aan het HA.
Want dit is de waarheid, om Jezus' wil!

*

[4 – vers 11-12]

Gods liefde voor ons is de waarheid, om Jezus' wil.

Vandaar dat David nu ook bidden gaat:

lever mij niet uit aan mijn belagers.

Dat zijn maar niet zómaar mensen die het op zijn leven hebben gemunt.

Nee, het blijkt ten diepste te gaan om 'valse getuigen'.

Mensen die de waarheid geweld aan doen,

en dáárom ook richting mij dreigen met geweld.

Waarom had Saul het op Davids leven gemunt?

Omdat hij gehoor schonk aan de mensen

die beweerden dat David hem kwaad wilde doen. (1 Sam.24:10)

En het waren niet alleen mensen,

het waren ook duistere stemmen in Sauls eigen hart:

"David, die moet je uitschakelen.

Anders schakelt hij *jou* straks uit."

Wat is de manier waarop de duivel zich vandaag tegen óns keert?

Hij houdt niet op om ons aan te vechten, zegt Zondag 52.

En 'aanvechten' is maar niet een ouderwets woord voor 'aanvallen'.

Aanvechten wil zeggen: ze hebben het op je geloof gemunt!

Aanvechten, dat is de strijd om je hart.

De *waarheid* wordt geweld aan gedaan.

God heeft zeker wel gezegd... nou vergeet het maar!

God is liefde? God laat je nooit in de steek?

Ja, dat willen mensen graag horen...

Maar zo is het niet, God is heilig – weet je!

Kijk, maar daar kun je jezelf nooit tegen beschermen.

Wie zou hier *niet* vatbaar voor zijn?

Het is maar niet de duivel búiten je,

het vindt een voedingsbodem in je eigen angst.

Het enige wat je daar tegen kunt doen is: bidden!

Al biddend je laten leiden door je HEER.

Uw weg wil ik gaan, dat weet U als geen ander.

Leid mij dan op de goede weg.

Leid ons niet in verzoeking... dat betekent dus niet:

zorg dat deze aanvechtingen ons blijven bespaard.

Maar het betekent: geef ons er alstublieft niet aan over.

Laat U zelf aan ons zien wat goed is.

En geef de duivel geen kans om een wig te drijven tussen U en ons.

Laat uw eigen Geest het getuigen aan onze geest

dat wij Uw kinderen zijn. (Rom.8:16)

Zodat elk vals getuigenis niet meer echt binnenkomt, en me tackelt.

Maak me diep van binnen sterk door de kracht van Uw liefde!

*

[5 – vers 13-14]

Maak me sterk door de kracht van Uw liefde...

Dat is immers wat ik mag verwachten van de HEER?

Hij is de God die er is, en die er altijd voor mij zal zijn.

Zo is zijn Naam, zo is Hij dus in zijn diepste wezen.

‘Laat mij toch uw majesteit zien,’ zo was eens het gebed van Mozes.

En toen was Gods antwoord:

“Ik zal in mijn volle luister voor je langs gaan

en in jouw bijzijn de naam HEER uitroepen.” (Ex.34:18,19)

En even later daalde de HEER neer in een wolk,

hij kwam naast Mozes staan en riep ook werkelijk de naam HEER uit.

En wat hoorde Mozes toen?

“De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig,

geduldig, trouw en waarachtig...” (Ex.34:6)

Nou, mag je dan inderdaad niet verwachten
de goedheid van de HEER te zien?

Zeker nu Hij die Naam eens voor goed heeft geopenbaard in Zijn Zoon?

Die bond het de mensen op het hart,
en dat geldt voor ons vandaag nog net zo goed:

“Als jullie, ook al zijn jullie slecht, je kinderen al goede gaven schenken,
hoeveel te meer zal de Vader in de hemel dan niet de heilige Geest geven
aan wie hem erom vragen.” (Luc.11:13)

Kijk, maar dan wordt het inderdaad toch een ‘mooie oorlog’.

Zoals ds Gunnink het ook uitlegt bij dag 31 van het themaboek:

“De strijd is zo mooi omdat de strijd uit God is.

En omdat de tactiek, de manier van vechten, zo geweldig is.

De tactiek van totale afhankelijkheid van God en gerichtheid op Hem.”

Als wij dan maar wachten op de HEER.

En de verlossing van de boze echt helemaal verwachten van Hem.

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer
23 september 2011